

КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНІ ЗАВДАННЯ У ВИМОГАХ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ

*Н.М. Бібік, доктор пед. наук, професор,
дійсний член НАПН України*

Якість початкової освіти в сучасних умовах пов'язується з реалізацією компетентісного підходу, який спрямовує навчально-виховний процес на формування в учнів ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей, чим зумовлюється практична зорієнтованість навчання, створення передумов для поетапного управління формуванням навчальних досягнень учнів, підвищення особистої відповідальності вчителів й учнів за якість навчальних результатів.

Технологічний підхід передбачає передусім опис дій, операцій, які можуть бути відтворені вчителем у певній послідовності, що забезпечить досягнення запланованих результатів. Для досягнення визначених ознак застосовано компетентісно орієнтовані завдання.

Ми вважали, що завдань має бути достатньо для досягнення результатів навчання з врахуванням показників дидактичної системи завдань. Так, в узагальненому вигляді було визначено такі показники:

- повнота охоплення провідних уявлень і понять з кожної теми і предметних дій в істотних, життєво важливих ситуаціях;
- поступове зростання доступної складності і трудності завдань, спрямованих на забезпечення успіху учнів в оволодінні програмовим змістом;
- включення у систему завдань навчальних умінь надпредметного змісту, що забезпечувало орієнтацію учнів на спосіб здобування знань;
- оригінальність форми, що надавала можливість самовияву учнів.

Завдання на виявлення зв'язків, залежностей використовувались, в основному, під час осмислення матеріалу, його сортування, встановлення зв'язку з раніше вивченим. Вони вимагали від учнів умінь визначати внутрішні властивості предметів, розглядати їх у зв'язку з іншими через включення у нові зв'язки і відношення.

Зміст експериментального матеріалу забезпечував безперервність цілеспрямованого педагогічного впливу на досліджувану якість, вивчення її проявів в різноманітних навчальних ситуаціях протягом року.

Оволодіваючи пізнавальними операціями, учні поступово готувалися до розв'язань завдань на встановлення причинно-наслідкових зв'язків. Це сприяло оволодінню вмінням узагальнювати й конкретизувати причинові зв'язки, бачити загальне й відмінне в явищах, з'ясовувати, що з чим пов'язане, що від чого залежить.

Таким чином, у ході керування розв'язанням учнями пізнавальних завдань принцип їх поступового ускладнення в змістово-операційному плані дозволив залучати в навчальний процес не лише завдання різних типів, а й різного ступеня складності